

Staten som det, de selv tilskyde, med Glæde ville søge at etablere slige Kursus i udvidet Omfang. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Bjerre) bemærkede, at disse Kursus ikke kunne lægges i Flugt med og lige efter Fællesrejserne, da Husmændene ikke, naar de havde været 6 Dage borte paa Rejse, kunne være borte paa Rejse i 8—14 Dage. Men disse Kursus ville jo ogsaa naturligt lægges om Vinteren, og jeg antager, at disse 4,000 Kr., som det er paatænkt at anvende paa denne Sag, ville blive anvendte ikke alene til at etablere Kursus til Lærerkrafter, Lokale og Materiale, men ogsaa til at yde Husmændene et saadant Bidrag, for at de kunne være i Stand til at være paa Kursus, altsaa til fri Station og fri Rejse.

Den ærede Ordfører omtalte i Anledning af Ændringsforslag Nr. 39, at der har været afholdt Samraad om en forøget Bevilling til Præmier og Rejser for Husmænd, men at det er stillet i Bero i Aar. Der vil komme et fornyet Andragende derom fra Landboforeningerne, det er jeg overbevist om, for det er en Post, hvorpaa man trænger til forøgede Pengemidler, og hvor de ogsaa kunne komme til udmærket Nytte og Anvendelse. Men da der ikke foreligger noget særligt Forslag, skal jeg ikke udtale mig nærmere derom.

Jeg tror, at Landboforeningerne ville glæde sig over Ændringsforslaget Nr. 41, de 10,000 Kr. til Svineavlforeningerne, og jeg kan paa de to Fjerkræavlforeningers Vegne glæde mig over, at Spørgsmaalet om Bidrag til den ny landøkonomiske Fjerkræavlforening ikke er blevet løst paa den Maade, at man tager Indtægten fra de ældre, men derved, at Bevillingen paa Finansloven til Fjerkræavlens Fremme er bleven forhøjet med 1,000 Kr. Jeg tvivler ikke om, at den ny landøkonomiske Fjerkræforening vil gøre lige saa god Brug af disse Penge, som de gamle, ikke mindre landøkonomiske Foreninger have gjort af deres Tilskud.

Landbrugsministeren (A. Hage): Med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 39, der gaar ud paa at yde 2,000 Kr. til Oprettelse af et Landbrugskursus for Husmænd, ere alle Udtalelser gaaede i samme Retning, nemlig i Retning af Tilslutning til Ændringsforslaget, medens man paa den anden Side har været lige saa enig om at være utilfreds med Begyndelsen af den Skrivelse, som er afsendt fra Ministeriet om dette Spørgsmaal, og hvori der

skrives, at Højskoler og Landbrugsskoler væsentlig besøges af Gaardmandssønner osv. Jeg skal gerne indrømme, at jeg beklager, at disse Linier, som have givet Anledning til saa megen Omtale, ere komne ind i Skrivelsen. Man bør selvfølgelig ikke sætte sligt ind i en Skrivelse, medmindre man har bestemte statistiske Data at gaa efter, og det har jeg ikke haft. Jeg beklager altsaa, at de ere komne ind, men jeg maa paa den anden Side dog ogsaa give det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) Ret i, at der staaar kun, at de væsentlig besøges af Gaardmandssønner, ikke at Understøttelsen væsentlig gaar til Gaardmandssønner. Der er nogen Forskel i saa Henseende. I øvrigt glæder jeg mig over den velvillige Modtagelse, dette Forslag har faaet, og i Anledning af det Ønske, der blev udtalt af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds om, at der ikke alene maatte blive ydet Penge til Rejse og Undervisning, men ogsaa til Ophold paa disse kortvarige Kursus, skal jeg bemærke, at det er netop min Tanke, at der ogsaa skulde ydes Understøttelse til selve Opholdet. Det er jo en beskeden Sum, der er sat, og det er kun et Forsøg. Jeg har faaet Lyst til at gøre et Forsøg, fordi jeg ved, at der rundt omkring i Landet delvis er begyndt, delvis er Lyst til at begynde paa slige kortvarige Kursus, og jeg maa her i Forbindelse med, hvad jeg udtalte før om Folkehøjskolerne, sige, at selv om det ved statistisk Materiale kunde oplyses, at Folkehøjskolerne blive besøgte væsentlig af Husmandssønner, er det ikke de samme Folk, som jeg havde tænkt mig skulde nyde godt af disse kortvarige Kursus. Disse Kursus, som jeg har stillet Forslag om paa Finansloven, har jeg tænkt mig skulde være for ikke ganske unge Mennesker, men for de Husmænd, der have været ude at rejse, have set noget og have hørt Foredrag, ere blevne belærte, uden at det lærte har haft Tid til at fæstne sig i Teori og Praxis, og det er jo to forskellige Ting. Det kan ganske vist ikke være store Sager, som de naa i Løbet af 14 Dage om Vinteren — mere kan man ikke vente, at en Mand, der har Familie og Hjem, vil kunne afse til slige Kursus — men naar han har været ude at rejse om Sommeren og har været opmærksom Iagttaget og lyttet godt efter de Foredrag, der ere holdte, tror jeg, det kan have stor Betydning, at det, han har lært paa Rejsen, kan fæstne sig ved en teoretisk Undervisning i 14 Dage eller 3 Uger, hvor længe det nu